

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Petry Kamínkové ve věci

žalobce: J. C., narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. et Mgr. Tomášem Němečkem
sídlem Kořenského 15, 150 00 Praha 5

proti
žalovanému: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
sídlem Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2

v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobce domáhá, aby Městský soud v Praze vyslovil, že zásah žalovaného, spočívající v nevyřízení žádosti žalobce o informace ze dne 19. 1. 2021 podle § 73 odst. 8 zákona č. 372/2011, o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZZS“), byl nezákonný (výrok I.). Současně požaduje, aby soud nařídil žalovanému, aby ve lhůtě 15 dnů ukončil nezákonný zásah a rozhodl o žádosti žalobce ze dne 19. 1. 2021 (výrok II.). Pro případ, že podle soudu je na místě žaloba na ochranu proti nečinnosti žalobce žádá, aby o tom byl soudem poučen, aby mohl adekvátně změnit žalobní návrh.

2. V žalobě žalobce uvádí, že jako datový novinář Českého rozhlasu s cílem zpracovat statistiku vývoje počtu očkovaných, kterou bude průběžně zveřejňovat za účelem osvěty a informování veřejnosti, dne 19. 1. 2021 požádal žalovaného podle § 73 odst. 8 ZZS o poskytnutí anonymizovaných údajů o jednotlivých naočkovaných osobách proti onemocnění covid-19, a to informací: datum očkování, kraj bydliště očkovaného, důvod pro očkování (zdravotník či pracovník v první linii, osoba starší 80 let, osoba starší 65 let, osoba podle anamnézy ohrožená závažným průběhem onemocnění covid-19...), zda šlo o první či druhou dávku vakcíny, jméno léčivého přípravku (vakcíny) a případně zda byly zaznamenány závažné vedlejší účinky vakcíny.
3. Dne 17. 2. 2021 žalovaný odkázal žalobce na veřejné datové sady, které zveřejňuje. Tyto datové sady však požadované informace neobsahovaly, u jednotlivých očkovaných chyběl důvod očkování, žalobce proto setrval na předchozí žádosti. V další komunikaci ho žalovaný odkázal na Ministerstvo zdravotnictví (dále též „MZ“).
4. Žalobce se obrátil na MZ s žádostí o ochranu proti nečinnosti žalovaného podle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*správní řád*“). MZ dne 12. 4. 2021 žalobci odpovědělo (č. j. MZDR 15491/2021-2/PRO), že v dané věci žalovaný není správním orgánem či povinným subjektem podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, (dále též „*InfZ*“), nýbrž je podle speciální úpravy ZZS statistickým ústavem v režimu poskytování údajů z Národního zdravotnického informačního systému (dále též „*NZIS*“). Na žalovaného, resp. na poskytování údajů podle § 73 odst. 8 ZZS, se nevztahuje lhůta podle § 71 odst. 3 písm. a) správního řádu. MZ věc postoupilo zpět žalovanému.
5. Dne 10. 5. 2021 žalovaný (pod č. j. UZIS/021603/2021) žalobci sdělil, že odmítnutí žádosti neshledává na místě, jelikož požadované informace žalobci poskytl v maximálním možném rozsahu, současně uvedl, že poskytnutí řádkových dat v žalobcem požadovaném rozsahu v současné době uskutečnitelné není. Vyhovění žalobci by bylo v rozporu se shora uvedeným ustanovením ZZS, které zakazuje poskytnutí informací v podobě, z níž lze určit konkrétní fyzickou nebo právnickou osobu.
6. Podle žalobce zásah trvá a splňuje zákonné podmínky. Žalobce má právo na informace podle čl. 17 Listiny a odkazuje na nálezy ÚS ze dne 27. 3. 2018 sp. zn. Pl. ÚS 7/17, usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005 č. j. 6 A 25/2002–42 a ze dne 21. 10. 2008 sp. zn. 8 As 47/2005. Žalovaný jeho žádosti nevyhověl plně, ale ani nevydal správní rozhodnutí, proti němuž by mohl podat odvolání k nadřízenému orgánu, popř. posléze žalobu k správnímu soudu. Přezkum vyloučilo i MZ ve sdělení ze 12. 4. 2021 (č. j.: MZDR 15491/2021-2/PRO). Právo na informace je právem základním, jeho omezení zásadně vždy podléhá soudnímu přezkumu (čl. 36 odst. 2 Listiny). Zásahová žaloba tvoří „jakousi záchrannou síť pro situace, v nichž se žalobce nemůže domoci ochrany svých veřejných subjektivních práv žádnou z těchto dalších žalob“ (viz usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2021 č. j. 18 A 92/2020-63). Žalobce je přesvědčen, že právě takováto situace nastala. Považuje za sporné, zda žalovaný má či nemá povinnost vydat rozhodnutí, a zda tedy je, či není nečinný. Závěrečný přípis žalovaného ze dne 10. 5. 2021 totiž sděluje, že informace žalovaný poskytl a další neposkytne. De facto jde o odmítnutí žádosti, jemuž

žalovaný nedal formu rozhodnutí. Žalobce pro úplnost uvádí, že o předmětné informace žádal i podle InfZ, žádosti žalovaný i MZ odmítli s odkazem na § 73 odst. 7 ZZS. Žalobce se podle § 73 odst. 8 ZZS ocitá v procesní pasti, jelikož žalovaný ani MZ se necítí být vázáni lhůtami podle správního řádu a žalovaný ve věci nevydal rozhodnutí, jež by bylo možno napadnout. Jelikož ZZS ani správní řád neobsahují ustanovení analogické k § 16 odst. 5 InfZ žalobce zvolil „záchrannou síť“ v podobě zásahové žaloby.

7. Usnesením ze dne 23. 7. 2021 č. j. 3 A 78/2021-15 soud vyzval žalobce, aby upřesnil žalobní typ, jehož se žalobou domáhá (zda napadá rozhodnutí správního orgánu, či zda žalobou brojí proti nečinnosti správního orgánu, nebo zda se domáhá ochrany před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu; a formuloval návrh výroku rozsudku, jehož se na soudu domáhá v souladu s ust. § 78 odst. 1 s. ř. s., popř. s ust. § 81 odst. 2 s. ř. s. či ust. § 87 odst. 2 s. ř. s., a v souladu se skutkovými tvrzeními obsaženými v žalobě.
8. Žalobce v písemném vyjádření ze dne 23. 7. 2021 setrval na tzv. zásahové žalobě i na požadovaném petitu.
9. Žalobce dne 3. 8. 2021 doplnil, že ačkoli ZZS nemá „promyšlenou“ právní úpravu, návrh na zrušení § 70 až 78 ZZS byl nálezem Ústavního soudu ze dne 10. 11. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 33/16 zamítnut, neboť Ústavní soud neshledal rozpor těchto ustanovení s ústavním pořádkem. Věc však posuzoval z pohledu ochrany osobních údajů pacientů, nikoli z hlediska uplatnění práv žadatelů o informace, proto navrhuje, aby soud věc přerušil a předložil Ústavnímu soudu návrh na zrušení § 73 odst. 8 ZZS.
10. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl žalobu odmítnout, popř. zamítnout jako nedůvodnou.
11. Předně žalovaný uvedl, že není ve věci pasivně legitimován, jelikož v oblasti veřejné správy není orgánem moci výkonné, ani orgánem územního samosprávného celku, ani mu v předmětné věci nebylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy. Nesplňuje elementární předpoklad způsobilosti být účastníkem řízení ve správním soudnictví na straně žalované, když není správním orgánem, nýbrž je statistickým ústavem, což deklarovalo i MZ ve vyjádření žalobci ze dne 12. 4. 2021. Vyřizování požadavků na výdej statistických údajů v režimu ZZS je ve své podstatě vědeckou metodou a správnímu řízení se nepřibližuje téměř v ničem, kromě toho, že při zpracování požadavků na výdej dat je žalovaný vázán zákonem i právním názorem MZ. Žalovaný je zpracovatelem dat o očkování proti onemocnění COVID-19 podle čl. 4 odst. 8 a čl. 28 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) v platném znění (dále jen „GDPR“) a musí při zpracování respektovat pokyny správce. Tímto správcem pro informační systém infekčních nemocí a očkovací modul „OČKO“, který je datovým zdrojem pro požadované informace, je MZ podle zákona č. 258/200 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný byl toliko pověřen zpracováním předmětných osobních údajů.

Rozhodnutí, jaká data lze a nelze poskytnout, patří do působnosti MZ, jeho rozhodnutím se žalovaný musí řídit.

12. Dále žalovaný uvedl, že žalobcem požadované statistické údaje podle § 73 odst. 8 ZZS nelze vydat. Žalobce požadoval, aby každý řádek přehledu popisoval konkrétní vykázané očkování v daném dni, s uvedením kraje bydliště očkovaného, důvodu očkování (zda jde o zdravotníka, či pracovníka v první linii, nebo osobu starší 80 let, či osobu starší 65 let, anebo osobu se závažnými komorbiditami, aj.), pořadí dávky vakcíny, jméno vakcíny a případně i informaci o vedlejších účincích. To vše ode dne 19. 1. 2021, kdy očkování proti onemocnění COVID-19 bylo pouze v začátcích. Podle zmiňovaného ustanovení ZZS jsou údaje ze zdravotnických registrů poskytovány při splnění zákonem stanovených podmínek v takové podobě, z níž nelze určit konkrétní fyzickou nebo právnickou osobu. Údaje jsou poskytovány za přesně specifikovaným účelem, pro který budou využity, ve formě neumožňující přímé určení zpravodajské jednotky či subjektu údajů, a to ani v agregované formě, kde by bylo vysoké nebezpečí identifikace (malý územní celek, příliš podobná struktura agregovaných dat za subjekty údajů, málo zařízení v daném výběru, specifická diagnóza apod.). Není-li požadavku možno vyhovět zcela, žadatel je informován, zda a v jakém rozsahu je požadavku možno vyhovět částečně. Tak tomu bylo i v tomto případě. Požadavku žalobce bylo vyhověno v maximální možné míře tak, aby ze strany žalovaného nedošlo k porušení právních předpisů, tedy poskytnutím otevřených datových sad v rozsahu, v jakém byly v dané době poskytovány veřejnosti.
13. Žalovaný v dané věci neshledává aktivní legitimaci žalobce k podání tzv. zásahové žaloby, jelikož nesplňuje všechny podmínky podle § 82 a 87 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). V dané věci nelze bez dalšího aplikovat závěry Nejvyššího správního soudu, na něž žalobce odkazuje, neboť v daném případě žalovaný správním orgánem není a závěry se týkají rozhodnutí správních orgánů. Současně žalovaný sporuje tvrzený zásah do právní sféry žalobce. Postup žalovaného při vyřizování žádosti na export řádkových dat nebyl pouze zákonný, byl jediný možný. Žalobce pomíjí, že žalovaný má výslovnou zákonnou povinnost chránit veřejná subjektivní práva všech, včetně očkovaných osob na soukromí, neboť každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. Právě toto veřejné subjektivní právo požívá ochrany na ústavněprávní úrovni (čl. 10 odst. 3 Listiny). Nikoli veškerá činnost veřejné správy je podrobena soudní kontrole ze strany fyzických a právnických osob, ale pouze ta, která zasáhne veřejná subjektivní práva. Žalobce tvrdí zásah do svého veřejného subjektivního práva na informace, které je právem základním, jehož omezení podléhá soudnímu přezkumu (čl. 36 odst. 2 Listiny). Ustanovení čl. 36 odst. 2 však opět dopadá na přezkum rozhodnutí správního orgánu a nikoli na postup *sui generis*, při němž ze zákona nedochází k vydání žádného rozhodnutí, též podle čl. 17 odst. 4 Listiny právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Ustanovení § 73 odst. 7 a 8 ZZS obsahují právě taková zákonná omezení. V dané věci zjevně absentuje zásah do veřejných subjektivních práv žalobce. Jelikož žalobce ve svém požadavku na výdej řádkových dat o očkování i výslovně deklaroval, že obdržená data hodlá průběžně zveřejňovat, byl na straně žalovaného dán důvod ke zvýšené opatrnosti při plnění povinnosti chránit právo na ochranu osobních údajů očkovaných

osob. Žalobce nemohl být zkrácen na svém právu na informace, protože nemá subjektivní právo na informace v požadovaném rozsahu a daná věc je limitována zákonem, ústavně předpokládaným způsobem, s ohledem na právo všech očkovaných osob na ochranu soukromí.

14. Aktuálně je proočkovanost populace na podstatně vyšší úrovni než v době podané žádosti, očkovaných subjektů údajů je podstatně víc. Řádková data o očkovaných jsou veřejně dostupná (v souladu s příslušnými právními předpisy a pokyny správce údajů) ve větším rozsahu, než bylo možné na počátku roku. Stále však není možné, poskytovat je v rozsahu, v jakém je požadoval žalobce. Na webu: <https://data.nzis.cz/news-detail/cs/42-datove-sady-covid-19-ockovani-zakladni-prehled-demografie-geografie/> jsou pro veřejnost k dispozici řádková data o očkování v datových sadách popsanych žalovaným. Další datové sady o očkování proti onemocnění COVID-19 jsou k dispozici na webu MZ pod záložkou „Očkování“, a to: <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/api/v2/covid-19>. Jakékoli případné záznamy o vedlejších účincích vakcíny, o něž žalobce žádal, nepatří do agendy žalovaného, ale Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Jak vyplývá z korespondence žalobce se žalovaným, i o této skutečnosti byl žalobce informován.
15. Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce výslovně uvedl, že jednání nepožaduje a žalovaný po výzvě soudu takový způsob projednání věci nenavrhl (§ 51 s. ř. s.), souhlasil proto konkludentně.
16. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
17. Podle ust. § 87 odst. 1 s. ř. s. soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.
18. Podle ust. § 87 odst. 3 s. ř. s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná.
19. Podmínky pro účely ochrany proti nezákonnému zásahu stanoví § 82 a násl. s. ř. s. Tyto rovněž zmiňuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005 sp. zn. 2 Aps 1/2005. Pro účely ochrany podle § 82 a násl. s. ř. s. je nutné, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), který zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka).
20. Nejvyšší správní soud v rozsudku 2 Aps 1/2005 judikoval, že *„není-li splněna byť jen jediná z kumulativně formulovaných podmínek důvodnosti ochrany podle § 82 s. ř. s., je nutno takovou ochranu odepřít a žalobu, která se jí domáhá, zamítnout.“*
21. Soud ke splnění jednotlivých podmínek pro přiznání ochrany podle § 82 a násl. s. ř. s. soud vycházel z obsahu správního spisu.
22. V dané věci žalobce v žádosti ze dne 19. 1. 2021 adresované žalovanému žádal *„o pravidelné poskytování informací o počtech osob naočkovaných v jednotlivých krajích vakcínou proti onemocnění covid-19. Mám zájem o anonymizované informace o každém jednom očkování, a to s ideálně denní, případně týdenní aktualizací, ideálně v podobě otevřených dat, zveřejněných*

na vašem portálu s otevřenými daty. Stručný popis dat a účel - projektový záměr: Data použiji k tvorbě prosté popisné statistiky vývoje počtu naočkovaných, statistika bude zveřejněná za účelem osvěty a informování veřejnosti, jak je uvedeno níže. Ke každému jednotlivému očkování bych chtěl požádat o následující informace: datum očkování, kraj bydliště očkovaného, mandát pro očkování (zdravotník či pracovník v první linii, osoba starší 80 let, osoba starší 65 let, osoba dle anamnézy ohrožená závažným průběhem onemocnění covid-19...), zda šlo o první či druhou dávku vakcíny, jméno léčivého přípravku (vakcíny) a případně zda byly zaznamenány závažné vedlejší účinky vakcíny. Popis předpokládaného, zejména publikačního využití dat: Publikace prostřednictvím interaktivních vizualizací (grafů) na webových stránkách iROZHLAS.cz, publikace mluveným slovem ve vysílání na stanicích Českého rozhlasu. Cíle práce: Zpřístupnit veřejnosti podrobná a aktuální čísla o průběhu očkování proti onemocnění covid-19 v Česku.“ Žalobce požadoval informace zaslat na e-mail: jan.cibulka@rozhlas.cz.

23. Dne 17. 2. 2021 žalovaný reagoval na žalobcovu žádost takto: „Vážený pane redaktore, v reakci na Vaši žádost a s ohledem na zdůvodnění Vašich požadavků si Vás dovoluujeme odkázat na: * Veřejně dostupné a denně aktualizované informace k průběhu vakcinace <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/vakcinace-cr> * Na pravidelné tiskové zprávy k vakcinaci denně zveřejňované na webu Ministerstva zdravotnictví ČR, poslední zprávu najdete zde: <https://www.mzcr.cz/tiskove-centrum-mz/denni-prehled-dat-k-ockovani-proti-covid-19-k-16-2-2021/> * Na denně aktualizované otevřené datové sady k očkování <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/api/v2/covid-19>. Co se týče případných záznamů o závažných vedlejších účincích vakcíny, v tomto se, prosím, obraťte na Státní zdravotní ústav pro kontrolu léčiv, který má dle platné legislativy tuto agendu ve své gesci.“ (podtržené zvýraznil žalovaný, pozn. soudu).
24. Téhož dne, dne 17. 2. 2021, žalobce odpověděl žalovanému: „děkuji za odpověď. Bohužel veřejná datová sada neobsahuje informace o indikaci očkování (senior, zdravotník, kritická infrastruktura atd...), pročez jsem posílal právě onu žádost o výdej dat.“
25. Dne 17. 2. 2021 žalovaný uvedl: „Zmiňovaná data najdete denně aktualizována v pravidelných tiskových zprávách na stránkách Ministerstva zdravotnictví v přiložených excelových souborech. Projděte si to, prosím. Dnešní je zde: <https://www.mzcr.cz/tiskove-centrum-mz/denni-prehled-dat-k-ockovani-proti-covid-19-k-16-2-2021> (podtržené zvýraznil žalovaný, pozn. soudu).
26. Dne 17. 2. 2021 žalobce reagoval: „to zase bohužel není řádková datová sada s každým jedním očkovaným. O datových sadách ÚZIS mám velmi detailní představu. Nicméně nikde není indikace právě jako řádková sada (co očkovaný, to řádek), pročez jsem podával onu žádost o výdej dat.“
27. Dne 19. 2. 2021 žalovaný sdělil: „Pokud byste chtěl něco dalšího, obraťte se, prosím, na MZ.“
28. Soud vycházel z tohoto právního rámce.
29. Podle § 73 odst. 7 ZZS statistický ústav poskytne na základě žádosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud se jedná o údaje v Národním zdravotnickém informačním systému, pouze informace o struktuře dat.

30. Podle § 73 odst. 8 věta první ZZS *pro statistické a vědecké účely poskytuje statistický ústav z národních zdravotních registrů údaje pouze v podobě, ze které nelze určit konkrétní fyzickou nebo právnickou osobu.*
31. V projednávané věci strany nespouj, že žalobce se domáhal po žalovaném informací pro statistické účely podle § 73 odst. 8 ZZS, a nikoliv informací podle InfZ. V daném případě se soud proto právní úpravou povinností povinných subjektů podle InfZ nebude zabývat, jelikož není pro danou věc relevantní.
32. Soud se proto zabýval otázkou, zda žalovaný dostál či nedostál své povinnosti vůči žalobci podle § 73 odst. 8 ZZS, resp. zda v daném případě došlo či nedošlo k nezákonnému zásahu.
33. V předmětné věci žalobce dne 19. 1. 2021 požádal žalovaného o informace citované shora (viz bod 22. tohoto rozsudku) prostřednictvím formuláře žalovaného. Žalovaný dne 17. 2. 2021 žalobci odpověděl tak, že konkrétně odkázal žalobce na tři veřejně dostupné denně aktualizované informace ze stránek MZ, které specifikoval a doplnil, že záznamy o závažných vedlejších účincích vakcíny vede Státní zdravotní ústav pro kontrolu léčiv, který má tuto agendu ve své gesci. Jelikož se s touto informací žalobce nespokojil, žalovaný jej odkázal na další stránky MZ a následně na MZ.
34. Soud konstatuje, žalovaný ve vztahu k žalobci mu tím poskytl zčásti požadované informace. Je třeba vzít ve zřetel, že ačkoli se žalobce domáhá práva na informace podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod (který v odst. 5 stanoví, že *státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.*“, výkon tohoto práva je pak podrobně upraven nejen InfZ, ale i dalšími předpisy. Tímto dalším předpisem je i ZZS, který mimo jiné upravuje poskytování informací.
35. Podle § 73 odst. 8 ZZS žalovaný pro statistické účely „*poskytuje*“ ze zdravotních registrů údaje pouze v podobě, ze které nelze určit konkrétní fyzickou nebo právnickou osobu. K pojmu „poskytnutí“ soud uvádí, že v ZZS není žádná navazující úprava či přechodné ustanovení, které by ukládalo žalovanému „poskytnout“ údaje podle v určité formě (např. rozhodnutí, jak je uvedeno v InfZ, či správním řádu).
36. V daném případě žalovaný podle e-mailové komunikace „poskytl“ žalobci (na jeho e-mail, jak požadoval žalobce) informace tím, že ho odkázal na trojí webové stránky MZ, současně mu sdělil, že dalšími informacemi disponuje jiný úřad, a to Státní zdravotní ústav pro kontrolu léčiv, a následně pro další informace jej odkázal na MZ. Lze tedy konstatovat, že žalovaný své povinnosti uložené mu speciální právní úpravou podle § 73 odst. 8 ZZS dostál. Tato zvláštní úprava je podle soudu v souladu s čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, který stanoví, že podmínky a provedení informací stanoví zákon. Jedná se v tomto případě o výluku ze zákona k právu poskytovat informace, a to v konkrétním případě o omezení práva žalobce znát požadované informace podle ZZS, neboť poskytnutím informací, které žalobce požadoval (podle jejich rozsahu a obsahu) by žalovaný mohl ohrozit povinnost mu uloženou podle § 73 odst. 8 ZZS, a to, že poskytuje údaje pouze v podobě, ze které nelze určit konkrétní fyzickou osobou. Žalobce totiž

požadoval, aby každý řádek požadovaných informací popisoval konkrétní vykázané očkování v daném dni, s uvedením kraje bydliště očkovaného, důvodu pro očkování (uvedení, zda jde o zdravotníka či v pracovníka v první linii, osobu starší 80 let, osobu starší 65 let, osobu se závažnými komorbiditami...), pořadí dávky vakcíny, jméno vakcíny a případně i informaci o vedlejších účincích. Na základě takto poskytnutých informací, které žalobce chtěl zpřístupnit veřejnosti, by však mohla být narušena ochrana určení konkrétní fyzické osoby, jak má na mysli § 73 odst. 8 ZZS, protože s ohledem na tehdy nízké počty očkovaných osob (k datu 19. 1. 2021) by bylo vysoké nebezpečí jejich identifikace (např. pro malý územní celek, či příliš podobnou strukturu agregovaných dat za subjekty údajů, málo zařízení v daném výběru, specifické diagnózy apod.). V daném případě individuální právo žalobce na informace (které hodlá zpřístupnit veřejnosti) nemůže převážet nad právem očkovaných osob na ochranu soukromí. Soud se proto v daném případě ztotožnil se žalovaným, že požadavku žalobce bylo vyhověno v maximální možné míře tak, aby ze strany žalovaného nedošlo k porušení právních předpisů, tedy poskytnutím otevřených datových sad v rozsahu, v jakém byly v dané době poskytovány veřejnosti. Žalovaný proto postupoval v souladu s jednoznačným zněním § 73 odst. 8 ZZS, v posuzované věci nemohl postupovat žalovaný jinak, než mu výslovně ukládá zákon, který jiný výklad nepřipouští. Nelze akceptovat odkazy žalobce na judikaturu, která směřuje do aplikace ustanovení InfZ, neboť pravidla podle InfZ v dané věci nelze použít. V posuzovaném případě se jedná o speciální právní úpravu obsaženou v ZZS. Ústavně zaručené právo na informace bylo v tomto případě omezeno podle § 73 odst. 8 ZZS, tedy v souladu se zákonem.

37. Důvodová zpráva k novele č. 147/2016 Sb., jež vložila zmiňované ustanovení do ZZS (tehdy pod ustanovením § 73 odst. 5 ZZS a po novele provedené zákonem č. 111/2019 Sb. byly odstavce v dotčeném ustanovení s účinností od 24. 4. 2019 přechíslovány a úprava obsažená v odstavci 5 se obsahově nezměněná nyní nachází v odstavci 8 citovaného ustanovení) hovoří o tom, že „[s]e upravuje dosavadní pravidlo tak, aby se jasně specifikovalo, co se myslí výrazem 'anonymizovaná podoba', že se nejedná pouze o nemožnost identifikace fyzické, ale také právnické osoby“.
38. V dané věci ochrana osobních údajů směřuje především vůči fyzickým osobám [viz Úmluva o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat, vyhlášená pod č. 115/2001 Sb. m. s., v čl. 1 uvádí: „Účelem této Úmluvy je zaručit na území každé smluvní strany každé fyzické osobě, ať je jakékoli národnosti nebo pobývá kdekoli, úctu k jejím právům a základním svobodám, a zejména k jejímu právu na soukromý život, se zřetelem k automatizovanému zpracování osobních údajů, které se k ní vztahují (ochrana údajů)“., viz též čl. 1 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů)]. Zkoumané ustanovení má širší účel, než jen chránit soukromí a osobní údaje fyzických osob – pacientů. Bere v úvahu zvláštní povahu zdravotních informací a typově větší škálu rizik jejich zneužití či přinejmenším dezinterpretace, což může ve svém důsledku nejen zasáhnout do základních práv fyzických osob, ale i do pověsti poskytovatelů zdravotních služeb, v daném případě očkovacích center.

39. Smyslem zkoumané zákonné úpravy je zabránit, aby žalovaný poskytoval žadatelům o informace důvěrné informace, a tím byla zajištěna tzv. „*statistická důvěrnost*“. Statistickou důvěrnost je třeba zajistit mimo jiné proto, aby poskytovatelé údajů (očkovací centra) předávali statistickým orgánům pravdivé a úplné informace. Jinými slovy, pokud by nebylo zajištěno, že poskytovaná data nebudou využívána pro jiné než statistické účely, poskytovatelé údajů by nebyli motivováni k zasílání pravdivých údajů o pacientech jako konkrétních fyzických osobách, a tím by bylo znemožněno či narušeno zpracovávat žalovaným věrohodné statistiky. Z toho důvodu by též identifikace osob při poskytnutí informací žalobci nebyla vhodná a naopak zkoumaná zákonná úprava kritériu vhodnosti vyhovuje.
40. Soud dospěl k závěru, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem tím, že žalobci poskytl informace (tři odkazy) na veřejně dostupné a denně aktualizované informace k průběhu vakcinace, na pravidelné tiskové zprávy k vakcinaci denně zveřejňované na webu MZ, na denně aktualizované otevřené datové sady k očkování a další informace mu poskytne Státní zdravotní ústav pro kontrolu léčiv a MZ, tedy informace lze získat od jiných dvou subjektů. Uvedeným vyčerpal žalovaný svou zákonnou povinnost.
41. Soud tudíž neshledal za splněnou podmínku, že by žalovaný do práv žalobce nezákonně zasáhl, neboť žalovaný jednal v souladu s právní úpravou podle § 73 odst. 8 ZZS, tedy neshledal za splněnou třetí podmínku uvedenou shora pod bodem 19. tohoto rozsudku.
42. Žalobce v průběhu řízení navrhl, aby soud řízení přerušil a věc podle čl. 95 odst. 2 Ústavy předložil Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení § 73 odst. 8 ZZS, které považuje „*v rozporu s ústavním pořádkem kvůli zcela nedostatečným procesním zárukám pro uplatnění práv žadatelů*“.
43. Soud se neztotožnil se žalobcem, že ustanovení § 73 odst. 8 ZZS „*je v rozporu s ústavním pořádkem kvůli zcela nedostatečným procesním zárukám pro uplatnění práv žadatelů*“ a neshledal důvod pro přerušení řízení a předložení návrhu Ústavnímu soudu na zrušení zmiňovaného ustanovení, jelikož Ústavní soud již k návrhu skupiny senátorů na zrušení § 70 až 78 ZZS (tedy včetně § 73 odst. 8 tohoto zákona) v nálezu ze dne 10. 11. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 33/16 uvedené ustanovení přezkoumal a tento návrh (i přes odlišné stanovisko části soudců) zamítl, neboť konstatoval, že uvedená ustanovení nejsou v rozporu s ústavním pořádkem (včetně ustanovení, proti němuž brojí žalobce). Soud konstatuje, že právo na informace není *bezbřehé*, zákonodárce je oprávněn poskytování informací omezit, pokud toto omezení není v rozporu s ústavním pořádkem a právě v dané věci se tomu tak stalo. Důvodem přijetí citovaného ustanovení, které upravuje pro statistické účely výluk z práva na poskytnutí informace, bylo poskytnout ochranu takové podobě údajů (z národních zdravotních registrů), z níž nelze určit konkrétní fyzickou či právnickou osobu, jako ochranu důvěrných informací fyzických a právnických osob, jež poskytují své údaje do národních zdravotních registrů. Skutečnost, že se žalobce neztotožňuje se závěry Ústavního soudu o ochraně osobních údajů, ještě neznamená, že soud by závěry nálezu ze dne 10. 11. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 33/16 neměl respektovat, naopak soud k možnosti odchýlení se od judikatury Ústavního soudu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016 č. j. 9 As 127/2015-68, tedy že s ohledem na vázanost soudů nálezy

Ústavního soudu by se zdejší soud mohl jen těžko od závěrů nálezu Ústavního soudu odchýlit.

44. K námitce žalovaného, že není pasivně legitimován, soud uvádí, že se neztotožnil se žalovaným, že v právě projednávané věci tzv. zásahové žaloby by neměl být žalovanou stranou. Jinými slovy, že by v právě projednávané věci zásahové žaloby neměl být žalovaným. Byl to totiž žalovaný, kdo se žalobcem komunikoval ve smyslu § 73 odst. 8 ZZS, byť podle § 70 odst. 3 ZZS je organizační složkou státu k plnění úkolů v oblasti zajištění Národního zdravotnického informačního systému zřízený MZ. Současně, pokud by žalovaný rozhodoval podle InfZ, byl by povinným subjektem v rámci prvostupňového rozhodování.
45. S ohledem na shora uvedené soud zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 s. ř. s.
46. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jejich běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. ledna 2023

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu